

Dz.U. 2015 poz. 2300**USTAWA**

z dnia 22 grudnia 2015 r.

o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2015 r. poz. 410 i 1960) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, zwanego dalej „ekwiwalentem pieniężnym”, rent wyrównawczych, a także wypłaty zaległych wynagrodzeń;”;

2) w art. 4a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. następuje spłata zobowiązań, o których mowa w art. 4 ust. 1, wraz z odsetkami w miesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem określonym w umowie zawartej pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a przedsiębiorstwami górnictwami do dnia 31 grudnia 2015 r.”;

3) w art. 8:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo górnictwa, którego podstawowym przedmiotem działalności jest prowadzenie likwidacji kopalni, zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zagospodarowywanie majątku likwidowanej kopalni, zbędny majątek przedsiębiorstwa górnictwa, tworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności dla pracowników likwidowanej kopalni, wykonuje te czynności z dotacji budżetowej oraz innych źródeł finansowania, jeżeli likwidację tej kopalni rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 2019 r.

2. Prowadzenie likwidacji kopalń, których likwidację rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 2019 r., zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni oraz zadania związane z naprawianiem szkód wywołanych ruchem zlikwidowanego zakładu górnictwa, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, są finansowane z dotacji budżetowej.

3. W przypadku gdy likwidację kopalni rozpoczęto po dniu 1 stycznia 2019 r., przedsiębiorstwo górnictwa finansuje likwidację kopalni z funduszu likwidacji zakładu górnictwa w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnictwa.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie likwidacji kopalń, zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górnictwa, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów i działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalń,

2) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej,

3) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

– biorąc pod uwagę zadania wykonywane w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zapewnienie bezpieczeństwa kopalni oraz upraszczanie systemu odwadniania, a także naprawianie szkód wywołanych ruchem zakładu górnictwa.”;

4) w art. 8a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo górnictwa może przed dniem 1 stycznia 2019 r. zbyć nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górnictwa lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnictwa, w celu przeprowadzenia ich likwidacji.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zbyć zakład górniczy lub jego oznaczoną część nabyte w trybie określonym w ust. 1 lub zbyć aktywa należące do zakładu górniczego lub jego oznaczonej części nabyte w trybie określonym w ust. 1.”;

5) w art. 8b ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Dla przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1, które przed dniem 1 stycznia 2019 r. zbyło nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze, kosztem uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych jest również wartość początkowa środków trwałych w części niepokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1 tej ustawy, wchodzących w skład takiej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.

3. Przedsiębiorstwo górnicze może pomniejszyć kapitał zapasowy lub rezerwy o wartość księgową netto zbywanego mienia, o którym mowa w art. 8a ust. 1. W tym zakresie przepisu art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w części dotyczącej sposobu ujęcia księgowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości środków trwałych, nie stosuje się.”;

6) uchyla się art. 9;

7) art. 9a i art. 10 otrzymują brzmienie:

„Art. 9a. Przedsiębiorca podejmujący działalność górniczą w obszarze likwidowanej albo zlikwidowanej kopalni przejmując zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, o których mowa w art. 8 ust. 1, wraz z obowiązkiem ich finansowania, z chwilą uzyskania w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności górniczej, tytułu prawnego do mienia likwidowanej albo zlikwidowanej kopalni.

Art. 10. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, które nabyło likwidowaną kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część przed dniem 31 grudnia 2027 r. zwalnia się z obowiązku zapłaty bieżących wpłat wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wpłat z zysku, opłat i kar wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w części dotyczącej tych funduszy, z wyjątkiem opłat i kar stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego.”;

8) w art. 11a w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podjęła zatrudnienie na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej na powierzchni w przedsiębiorstwie górniczym albo pod ziemią.”;

9) w art. 11b ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi w wymiarze do czterech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2023 r.

4. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi w wymiarze do trzech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2022 r.”;

10) w art. 11c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy i otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości 75% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Pracownik korzystający z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, niezależnie od świadczenia, o którym mowa w ust. 1, ma prawo do korzystania z uznaniowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.”;

11) w art. 11d dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:

„3. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom, z którymi zostanie rozwiązana za porozumieniem stron umowa o pracę po dniu 31 grudnia 2015 r., nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r., zatrudnionym na dzień zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, na powierzchni kopalni, w tym w zakładzie mechanicznej przeróbki węgla i posiadającym co najmniej 5-letni staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym.

4. Pracownikom, o których mowa w ust. 3, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, w wysokości:

- 1) 12-krotności należnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony – jeżeli umowa o pracę zostanie rozwiązana w okresie do 3 miesięcy od dnia zbycia o którym mowa w art. 8a ust. 1;
- 2) 8-krotności należnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony – jeżeli umowa o pracę zostanie rozwiązana w okresie od 4 do 6 miesięcy od dnia zbycia o którym mowa w art. 8a ust. 1;
- 3) 4-krotności należnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony – jeżeli umowa o pracę zostanie rozwiązana w okresie od 7 do 9 miesięcy od dnia zbycia o którym mowa w art. 8a ust. 1.

5. Jednorazowa odprawa pieniężna może być przyznana nie później niż 12 miesięcy przed dniem uzyskania przez pracownika uprawnień emerytalnych.”;

12) art. 11e otrzymuje brzmienie:

„Art. 11e. W przypadku nieskorzystania przez pracownika likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, z uprawnień, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, w terminie do 9 miesięcy od dnia zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, pracodawca rozwiązuje umowę o pracę z pracownikiem na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.”;

13) w art. 11f:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, przeznaczy w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, nie więcej niż 1 mld zł na pokrycie wydatków z tytułu jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W celu umożliwienia sfinansowania ze środków pozyskanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku ministra właściwego do spraw energii, o którym mowa w ust. 4, dokona zmiany w projekcie planu finansowego Funduszu lub planie finansowym Funduszu na poszczególne lata w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. przez zwiększenie planowanych wydatków Funduszu powiększających koszty Funduszu o nie więcej niż 1 mld zł z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia, w ciężar pozostałości środków Funduszu z okresów poprzednich zapisanych w projekcie planu finansowego Funduszu lub w planie finansowym Funduszu jako stan na początek kolejnych lat w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.”;

14) w art. 11h ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Niewykorzystane środki, o których mowa w art. 11f ust. 3 i 4, są zwracane na rachunek Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w terminie do dnia 31 marca każdego roku następującego po roku rozliczeniowym.”;

15) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie: „Zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego, rent wyrównawczych, a także zaległych wynagrodzeń”;

16) w art. 12 uchyla się ust. 3;

17) uchyla się art. 13;

18) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. 1. Pracownikom lub byłym pracownikom kopalni postawionej w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2019 r. wchodzącej w skład przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest wypłacana przez to przedsiębiorstwo z dotacji budżetowej renta wyrównawcza przyznana na podstawie prawomocnego wyroku sądu lub ugody zawartej przed sądem albo ugody zawartej między kopalnią a pracownikiem lub byłym pracownikiem.

2. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, przejmuje obowiązek wypłaty z dotacji budżetowej rent wyrównawczych pracownikom lub byłym pracownikom kopalń postawionych w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r., którym świadczenia były wypłacane przez inne przedsiębiorstwa górnicze.”;

19) w art. 15 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie ekwiwalentu pieniężnego oraz rent wyrównawczych,”;

20) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. W przypadku ogłoszenia upadłości przedsiębiorstwa górniczego albo podjęcia decyzji o jego likwidacji, obowiązek wypłaty rent wyrównawczych przejmuje przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w art. 8 ust. 1.”;

21) w art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownikom przedsiębiorstwa górniczego, które dokonało zbycia przedsiębiorstwa na rzecz Kompanii Węglowej S.A., przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia akcji Kompanii Węglowej S.A., na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 747 i 978) z chwilą jej prywatyzacji.”;

22) w art. 26 w ust. 1:

a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) świadczeń, o których mowa w art. 11a ust. 1;”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) roszczeń pracowniczych, w tym z tytułu rent wyrównawczych, o których mowa w art. 14;”;

23) art. 30a otrzymuje brzmienie:

„Art. 30a. Świadczenia, o których mowa w art. 12 i art. 14, zadania, o których mowa w art. 8 ust. 2, oraz likwidacja, o której mowa w art. 8a ust. 3, są finansowane z dotacji budżetowej do dnia 31 grudnia 2027 r.”.

Art. 2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 5, art. 9 ust. 2 i art. 15 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych na podstawie art. 8 ust. 5 i art. 15 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 8 w zakresie pracy na powierzchni, który wchodzi w życie po upływie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*